

Korkeimmalle hallinto-oikeudelle

LAUSUNTO

Päätös, jota muutoksenhaku koskee

Hämeenlinnan hallinto-oikeus, 15.11.2024, 2360/2024

Muutoksenhakija

Erja Hirviniemi

Lausunnonantaja

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen aluehallitus
PL 39
13101 Hämeenlinna
sähköpostiosoite omahame@omahame.fi
puh. 03 629 629

Vastaus esitettyihin vaatimuksiin

Valituslupahakemus

Kanta-Hämeen hyvinvointialue hyväksyy, että muutoksenhakijalle myönnetään valituslupa asiassa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin perusteella, koska lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi.

Valitus

Kanta-Hämeen hyvinvointialue pyytää, että korkein hallinto-oikeus hylkää valittajan vaatimukset ja pysyttää muutoksenhaun alaisen Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksen sekä Kanta-Hämeen hyvinvointialueen aluevaltuuston päätöksen 9.5.2023 § 31 voimassa.

Lausuma

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen aluevaltuusto on päätöksellään 9.5.2023 § 31 todennut hyvinvointialueen palvelukseen siirtyneen Erja Hirviniemen aluehallituksen varajäsenen toimen päättyneen vaalikelpoisuuden menettämisen vuoksi. Hirviniemi oli tehnyt hyvinvointialueen kanssa määräaikaisen työsopimuksen, joka koskee työskentelyä sairaanhoitajana Riihimäen päihde- ja mielenterveysyksikössä.

Hirviniemi on vaatinut Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa aluevaltuuston päätöksen kumoamista. Hallinto-oikeus on päätöksellään hylännyt valituksen.

Sovellettavat säännökset

Hyvinvointialueen toimielimiin valittujen luottamushenkilöiden vaalikelpoisuutta koskevat säännökset ovat hyvinvointialueesta annetun lain (29.6.2021/611) 10 luvussa.

Hyvinvointialueesta annetuissa lain 78 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan vaalikelpoinen aluehallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen aluevaltuustoon, ei kuitenkaan välittömästi aluehallituksen alaisena toimiva hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö.

Hyvinvointialueesta annetun lain 83 §:n 1 momentin mukaan silloin, kun luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimielin toteaa luottamustoimen päättyneeksi.

Asiassa on kyse siitä, mitä lainsäätäjä on tarkoittanut ilmaisulla ”välittömästi aluehallituksen alaisena toimiva hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilö”.

Valituksen perusteet

Muutoksenhakija on pyytänyt, että korkein hallinto-oikeus kumoaa edellä mainitut valituksen kohteena olevat hallinto-oikeuden ja aluevaltuuston päätökset lainvastaisina virheellisen laintulkinnan vuoksi.

Valituksen mukaan Erja Hirviniemi ei ole toiminut Kanta-Hämeen hyvinvointialueen aluehallituksen välittömässä alaisuudessa ja on siksi ollut vaalikelpoinen Kanta-Hämeen hyvinvointialueen aluehallituksen varajäseneksi.

Asian arviointi ja hallinto-oikeuden johtopäätökset

Aluevaltuusto on katsonut Hirviniemen menettäneen vaalikelpoisuutensa aluehallitukseen, koska hän oli siirtynyt Kanta-Hämeen hyvinvointialueen palvelukseen työskentelemään sairaanhoitajana Riihimäen päihde- ja mielenterveysyksikössä. Hyvinvointialueesta annetun lain 78 §:n 1 momentin 1 kohdan sanamuodon mukaan välittömästi aluehallituksen alaisena toimiva ei ole vaalikelpoinen aluehallitukseen. Lainkohtaa koskevien hallituksen esityksen (HE 241/2020 vp) yksityiskohtaisten perustelujen mukaan organisatorisesti aluehallituksen alaisena työskentelevä henkilö ei voi olla samaan aikaan aluehallituksen jäsenenä. Kanta-

Hämeen hyvinvointialueella koko henkilöstö toimii aluehallituksen alaisena. Muiden toimielimien alaisena ei ole henkilöstöä.

Lain esitöistä ilmenee, että hyvinvointialueesta annetun lain 78 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädettyä vaalikelpoisuuden rajoitusta on tarkoitettu sovellettavan kaikkiin organisatorisesti aluehallituksen alaisina työskenteleviin henkilöihin. Lainkohdan sanamuodon mukaan vaalikelpoisuuden rajoitus koskee vain välittömästi aluehallituksen alaisena toimivaa henkilöä. Sitä ei siten sovelleta aluehallituksen alaisten toimielinten, kuten lautakuntien, alaisiin viranhaltijoihin ja työntekijöihin. Hallinto-oikeus on tämän vuoksi tarkastellut sitä, voidaanko Hirviniemen katsoa toimivan tehtävässään muun hyvinvointialueen toimielimen alaisena.

Hyvinvointialueen hallintosäännöstä ilmenee, että terveydenhuollon toimialalla hyvinvointialueen tehtäviä hoitaa myös terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta. Lautakunta ei kuitenkaan päättä toimialueensa palveluiden järjestämisestä, vaan sitä koskeva päätösvalta on osoitettu hallintosäännössä aluehallitukselle ja johtaville viranhaltijoille. Kuten hallinto-oikeus on todennut, lautakunnan ei voida katsoa vastaavan terveydenhuollon toimialasta sillä tavoin itsenäisesti, että toimialan henkilöstön voitaisiin katsoa toimivan lautakunnan alaisuudessa.

Hallinto-oikeus on arvioinut asian oikein ja tehnyt oikeat johtopäätökset.

Muutoksenhakija ei ole valituksessaan esittänyt mitään sellaista, jonka johdosta hallinto-oikeuden ja aluevaltuuston päätökset tulisi kumota.

Hirviniemi ei ole vaalikelpoinen aluehallitukseen. Aluevaltuusto on tämän vuoksi voinut todeta hänen aluehallituksen varajäsenen toimensa päättyneeksi. Hallinto-oikeuden ja aluevaltuuston päätökset eivät ole lainvastaisia. Hallinto-oikeuden päätöksestä tehty valitus tulee hylätä.

Hämeenlinnassa x päivänä tammikuuta 2025

KANTA-HÄMEEN HYVINVOINTIALUE
Aluehallitus